

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra HAANDBOG I VERDENSHISTORIEN. Middelalderen (Sluttet.)

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 27.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-grundtvig07val-shoot-idm140245240847344.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Samtidig med *Ansgar* var *Henrik Fugle-Fængers Far-Fader Lodulf* (Ludolph), den Første af Slægten, som kaldes Hertug*), og allerede hans Søn, *Otto*, skal have været Thronen nærmest, da *Karolingerne* uddøde**), men dog nævner Ingen hans Bedrift. Hans Søn *Henrik* derimod slog sig, som sagt, til Ridder paa *Konrad 2* af *Franken* og skal, efter Sigende *-*-* 28 have skabt baade *Ridder-Standen* og *Borger-Skabet* i *Tydskland*, og skiøndt Man nok seer, hans Bedrifter allerede i den næste Menneske-Alder har ligget besynderlig i Taage, er *Lodbrand* dog et gyldigt Vidne om, at han baade slog *Ungarerne* ved *Merseburg* og, hvad *Italienerne* end1 mere forundrede sig over, tæmmede *Danskerne*, som ansaaes for de Allerbalstyrigste*). Med *Slaverne*, som ikke blot laae ham nær i *Brandenburg* og *Bøhmen*, men bespændte ret egenlig *Nord-Tydskland*, har *Henrik* dog nok havt den meste Fortræd og det bedste Held; uagtet de Laurbær *Otto* den Store høstede ogsaa hos dem unægtelig bevise, hans Fader havde levnet ham Endeel; og at bringe de *Frankiske*, *Bayerske* og *Swabiske* Hoveder under een *Hat* med de *Sachsiske*, hvad *Henrik* ogsaa ærlig prøvede paa, det var en fortvivlet Opgave, som Tiden har viist, der vilde ikke blot et Aarhundrede, men i det Mindste et heelt *Aartusinde* til at løse. Det var ogsaa allerede store Ting, da *Tydskland* laae sønderslidt, skatskyldigt til *Ungarerne*, aabent for enhver Fiende og oversvømmet af *Slaver*, hvis Troes-Bekjendelse, siger *Ditmer* fra *Merseburg*, var, at Folk døde som Fæ og maatte altsaa leve derefter, da [dog] *saavidt* at frede, befæste og forbinde Riget, at hvad der i Grunden duede fik Lov til at voxte og Leilighed til at udvikle sine Kræfter. At denne Roes tilkommer *Henrik*, er aabenbart, og skiøndt vi vel maae studse over2 det Slør, der, [alt] hos *Wittekind* i det *Tiende* og *Ditmer* i Begyndelsen af det *Ellevte* Aarhundrede, hviler over hans Bedrifter, lader det sig dog let forklare deraf, at deres *Kilder* aabenbar var *Kæmpe-Viser*, og vi bør ikke overse, at netop de var *Henriks* bedste Efter-Mæle, som levende Beviser paa, at han var en rigtig »*Fugle-Fænger*,« som vidste at fremlokke Slangen paa Ny i Saks-Lands Skove. Kun Skade, at Man Ingen af de Viser har gjemt til os, men kun plyndret dem slet med eftergjorte Romerske Fingre; thi saaledes er der nu slet3 Intet meer tilbage af den *Vise*, *Wittekind* havde lært om *Merseburg-Siaget*, end »den fede Hunde-Steg,« *Slaverne i Meissen* beværtede deres *Ungerske* Venner med, da de paa Giennem-Reisen bad om Hjælp mod den *Stærkeste*, som *Slaver* naturligviis altid holdt med**). *Wittekind* anfører i Øvrigt *-*-* 29 dette Slag, som *Henriks sidste* Stor-Værk, og da de fleste Aarbøger ogsaa nævne det ved 934, maa Munken i *Korwei*, som en *Sachser*, vel beholde Ret, skiøndt *Lodbrand*, som er ældst, aabenbar kalder det hans *første* Helte-Giærning, som han lod skuffende afskildre paa Væggen af sin Ridder-Sal i *Merseburg**).